

nserati se sprejemajo in velja
tristopna vrsta:

8 kr., če se tiska 1krat,
12 " " " " 2 "
15 " " " " 3 "

Pri večkratnem tiskanju se
cena primerno zmanjša.

Rokopisi

se ne vračajo, ne frankovana
pisma se ne sprejemajo.

Naročnino prejema upravništvo
(administracija) in ekspedicija na
svetem trgu h. št. 16.

SLOVENEČ.

Političen list za slovenski narod.

Po pošti prejemati velja:

Za celo leto . . . 10 gl. — kr
za pol leta . . . 5 " — "
za četrt leta . . . 2 " 50 "

V administraciji velja:

Za celo leto . . . 8 gl. 40 kr
za pol leta . . . 4 " 20 "
za četrt leta . . . 2 " 10 "

V Ljubljani na dom pošiljan
velja 60 kr. več na leto.

Vredništvo v Hilšerjevi ulici
šte. 6.

Izhaja po trikrat na teden in
sicer v torek, četrtek in soboto

Avstrijsko-turška konvencija.

Razun Madjarov je le malo ljudi v naši monarhiji, kateri bi odobraval tisto konvencijo, ki jo hoče Andrasy s Turki narediti in vsled ktere bi ostal turški sultan vrhovni gospodar Bosne in Hercegovine, tako da bi bila Avstrija le vazal Turčije. S kakim občutkom bi gledali naši vojaki turško zastavo poleg naše cesarske vihrati? To bila bi nenaravna reč, ki bi žalila vsacega domoljuba.

Da ta misel ni edino naša, kaže članek dobro nemške graške „Tagespost“ v večernem listu od četrtega. Ta list odločno oporeka temu, da bi draga kri naših vojakov tekla za turškega sultana; pravi, kako Madjari vidijo v propadu Turčije svoj lastni pogin, in priznava, da Madjari kakor Turki ne poznajo ravnopravnosti. Priporočamo ta članek (kterega bi mi enako ostro pisati menda ne smeli) vsem tistim, ki pravijo, da so vsi avstrijski Nemci zadovoljni z našo zunanjo politiko. Seveda se nekateri dunajski listi, kakor „N. fr. Presse“, „Tagblatt“ in „Morgenpost“ besno potegujejo za konvencijo s Turki, češ, da ni treba toliko krvi prelivati, samo da se zmenimo s Turčijo, pa bo upor nehal. Ti turkoljubi pa radi žrtvujejo čast države, samo da rešijo svojega ljubega Turka in svojo lastno gospodstvo. Kaj bi pa svet rekel, če bi Avstrija zdaj začela s Turki pogajati se in priznavati njeno oblast čez Bosno? Ves svet bi rekel, da nismo zmožni, Bošnjakov in Turkov premagati, da smo se prepričali, da v Bosni nič ne opravimo. Ali ne bi bila to strašna sramota in velika krivica za našo hrabro armado po tolikih krvavih bitkah in zmagah?!

Da hočejo ti listi res čast države tje vreči, je jasno, ker turško vojno silo slikajo grozno veliko ter Avstrijo z njo strašijo. Ali je to domoljubje? Pa ti listi smejo vse pisati, smejo celo cesarski hiši nasprotovati na korist Madjarom, Turkom in sebi! Od nekaj smo mi nasvetovali prijateljstvo z Rusijo, ker potem bi se mi lahko vojskovali v Bosni, da bi nas ne strašili ne Lah, ne Madjari. Vendar se je le Madjarom vedno prva beseda dajala; zdaj pa vidimo, kako daleč smo s to politiko prišli. Sedanje stanje naše je prav podobno onemu v letu 1849. Tačas smo imeli vojsko na Laškem, zdaj jo imamo v Bosni in Laška nam kaže zobe; tačas so se puntali Madjari, tudi zdaj se ustavljajo — ; tačas so prišli Rusi Madjare krotiti, tudi zdaj bi prišli, ko bi Avstrija bila više cenila njih tačasno pomoč; ali nam bi po zadnjih skušnjah in pri tej naši politiki hotela še enkrat Avstrijo rešiti iz zadrege, — to je še dvomljivo. Vsakako je Avstrija v težavnem položaju, iz vzhodnega vprašanja zrasti utegne avstrijsko vprašanje; kdo nam zamore povedati, kako bo rešeno? Tisti širokoustni ustavoverni preroki, ki so nam vedno usta mašili in le svojo modrost preslavliali, potihnili so zdaj in ne vedo pomoči, — mi tudi ne, mi nimamo besede in smo preveč oslavljeni.

Poznejši dostavek.

„Fremdenblatt“ od nedelje odločno oporeka, da bi bila taka konvencija sklenjena, ali pa da bi sploh v dogovorih bila v tem smislu, kakor jo turkoljubni listi zahtevajo. Vradni list strastno napada „N. fr. Presse“ in podobne liste, ki hočejo svojemu turkoljubju celo

čast države žrtvovati. Pripoveduje iz gotovega vira, da so Turki hoteli omejiti okupacijo na šest mesecev, hoteli so ohranjene imeti vse turške postave in urade, in našega cesarja smatrati še za menj kot vazala, namreč za sultanovega namestnika, kakor je pri nas deželni predsednik. Da je Avstrija morala tako smešne in sramotne pogoje očitati, je pač umljivo. Vradni list pravi nadalje, da se Avstriji nikakor ne mudi s konvencijo po naših zmagah na bojišči, ampak če Turčija hoče konvencijo, naj se sama z njo potruditi. — To je govorjenje, kakor se nam dopada! Veseli nas, da se politika na Dunaji več ne dela po željah Madjarov in papirnatih Turkov à la „Neue fr. Presse“. Tedaj so se ti listi zopet enkrat debelo lagali, ko so pravili, da je konvencija že podpisana. Z zadovoljnostjo in radostjo vidimo čast in boljšo bodočnost monarhije v krepkem varstvu svetle cesarske hiše in hrabre armade, koja dva faktorja se za umuzane pisarije turkoljubov ne zmenita.

Iz Bosne.

Jovanovič je 28. t. m. zasedel brez boja Nevesinje (tam kjer se je pred tremi leti ustaja začela, zavolj ktere je potem toliko krvi teklo in toliko imenitnih reči dogodilo se). Pri Dobroju je bil 30. t. m. zopet majhen boj. V dnevih 15., 16. in 17. je naših padlo mrtvih 7, ranjenih 81. Pri Sarajevu 19. avg. je bila naša zguba 56 mrtvih, 292 ranjenih, 2 zgubljeni. Iz Dubrovnika se poroča: v Trebinji se je punt vnel; ustajniki (t. j. vseskozi mohamedanske družali) se boré proti rednim turškim jakom, kateri nečejo grada (trdnjave) predati.

Jaroslava Čermaka smrt in pogreb v Parizi pa zopet pogreb v Pragi.

Že pred nekolikimi leti so se slavnimi duhovitci bogati Čehi v pisanih slavili svojega najznamenitejšega slikarja Čermaka, naš „Slovenec“ pa je pred nekolikim časom popisal njegovo delavnost. Skoraj vsakega leta razstavlja slavni umetnik nove svoje prelepe proizvode v pariški umetniški dvorani. . . . Bog daj, da bi izradil še mnogo tega sebi in slovanskemu svetu na slavo! — s temi besedami skleplje g. J. St. svoj popis o Čermaku v 8. „Slovencu“ letošnjega leta.

A Jaroslav Čermak več ne živi!

J. Čermak je blizu 3 mesecev pred svojo smrtjo začel boleti, a zboljšala se je njegova bolehavost. Pak predno je umetelnik do čela okrevljal, jel je zopet pridno delati nekov obraz poslednje rusko-turške vojske. Najgotovje se je prehladil o tem delu, dvakrat je nenadoma kri vrgel iz sebe — in potlej je pokašljeval, čemur se je pridružila njegova stara srčna

bolezen. Umrl je 23. dan aprila meseca v francoski prestolnici — Parizi. Pokopali so ga na mrtvišči, „Pere Lachaise“ po imenu, kamor ga je spremlilo mnogo pariških umetelnikov in pisateljev, a tudi Avstrijcev, živčih v Parizu, največ izmed njih Čehov. Mnogo vencev je dičilo pokojnikovo rakev, podarile so mu jih bile znamenite osebe, grof Kufstein v imenu avstrijsko-ogerskega pomočnega društva, pariški umetelniki, „Umčlečka beseda“ praška, „Česki dělnický spolek“ v Parizi itd. Nagrobnično mu je govoril grof Kufstein; žaloval je po njem, ker je pokojni bil izboren umetelnik, ker je odlikoval se z izbornimi lastnostmi — duševnimi in srčnimi. Česki je govoril v imeni navzočih Čehov Em. Bozděch, končal pa je žalobo Rosenfeld, gorénjega društva odbornik.

Ko so 23. dne aprila meseca Pražanje bili dobili vst o Čermakovi smrti, — kedor je vreden narodnjak, vsakdo je ostrmel, prestrašil se. Praga je plakala, trpko plakala! — Čermak je neizmerno proslavil Slovanstvo, posebno Česko. Vsemu omikanemu svetu je znano njegovo ime, znana njegova slava. Kakor rano

solnce preganja megle, tako je ta umetelnik pregnal in razgnal mnoge publosti o Jugoslovanih, — pregnal jih je svetu, ki je dosle črtil Slovana.

Kako Francozje časté J. Čermaka, to pričajo njih novine, to pričá njegovega pogreba udeležba!

A česki velikan ni dolgo časa počival na pokopališči „Pere Lachaise“. Slavni umetelnik je bil do svojega poslednjega dihljeva v svesti si. Umirajoč je razodel gorko željo, da bi rad počival v domači zemlji, in tej njegovi želji je „Umčlečka beseda“ v Pragi ustregla 7. dne julija meseca. To je bil slaven sprovod, zlata Praga redko kedaj vidi tak pogreb. O umetelnikovi smrti je česki narod žaloval, — plakal je, pa ta žalost ga je do 7. julija nekoliko minola, a tega dne so Čehi bili polni vzvišenega čutja in ponosa, razvnela ga jim je v srcih mogočni sin domačin, ker se je vračal v naročje domači zemlji, iz ktere je bil prišel; za tega del je Praga 7. julija bila bolje priča slavnostnega, nego mrtvaškega spreveda.

Praga redko ktereja svojih sinov spremi

Politični pregled.

Avstrijske dežele.

V Ljubljani, 2. septembra.

Deželni zbori kranjski, gališki, gorški in tržaški so sklicani na dan 2. septembra; ostali deželni zbori pa, ki imajo zdaj še le zvoliti se, sklicani so na dan 24. septembra. Nihče ne bo te novice bolj vesel, ko vrli naši nemškutarji ki so že tako željno pričakovali trenutka, kdaj bo odstranjen dosedanji narodni deželni odbor, ki je nemčurjem vsigdar trn v peti. Ravno tako otročje se veselijo večine v deželnem zboru, ki jo bodo po tolikih letih zopet enkrat uživali, če jim narodna stranka štrene ne zmeša.

Volitve v deželne zборе se bodo ta in prihodnji teden vršile.

Deželni zbori bodo v kratkem sklicani in voljeni (kar jih še ni). Občudovali bomo zopet čudne prikazni našega volilnega reda. Tu bomo videli kranjski deželni zbor v rokah nemškutarjev, ko je vendar cela dežela z malimi izjemami slovenska; v deželnem zboru pa se bo glasila nemška beseda za nemške interese. Pogled na isterski zbor, kjer slovenska večina skoraj ni zastopana, nas takrat ne bo dolgočasil.

Na Štajarskem, kjer je tretjina Slovencev, bomo veseli, če vidimo desetino slovenskih poslancev.

Na Koroškem bo tretjina prebivalstva zastopana po enem, ali morda po nobenem slovenskem poslancu. Nič bolje menda ne bo v Šleziji. V Bukovini, kjer nič Nemcev ni, ampak le Rusini in Rumunci, vladala bo nemera še precej nemško - narodna ustavaška stranka. Na Moravskem, kjer so tri četrtinke prebivalstva Slovani, videli bomo isto prikazen; tudi na Češkem potlačena bo brž ko ne slovenska večina. Tak žalosten obraz nam kaže avstrijski parlamentarizem, za katerega se celo nekateri Slovenci poganjajo, in Čehov ne morejo dosti grajati, da jim taka ustava preseda. Dokler ne dobimo bolj pravičnega volilnega reda, tako dolgo se naše ustave ne moremo veseliti.

Vnanje države.

Totleben je dobil ukaz, da ni treba še na odhod misliti, dokler je angleško brodogradnja pri Carigradu. Proti nihilistom hoče ruska vlada oestro postopati in kliče vse staneve na boj zoper to zaroto.

Znani Madjar Kallay je imenovan za

avstrijskega ude tiste komisije, ki bo turško vlado v izhodni Rumeliji nadzorovala. Še par Madjarov v komisijo, pa so Bolgari rešeni!

Izvirni dopisi.

Iz Ljubljane 30. avg. Večkrat se je že o tem govorilo in tožilo, da vjetniki na Gradu nam poštenim obrtnikom in delavcem jemljejo delo, pa vse nič ne pomaga. Še vedno se vidi povsod, da gostje hotela na Gradu opravljajo opravila po mestu in okolici. Se ve da so morda ti delavci bolji kup; pa treba je pomisliti, da davkov ne plačujejo, še mi, ki nam delo jemljejo, moramo za-nje plačevati. Ta je lepa: poštene delavci morajo stradati, lumpi pa imajo hrano in stanovanje, nobenih skrbi in kedar ven pridejo, še jim se zasluženi denar našteje; pošten delavec pri teh časih ne more nič prističiti, oni, ki je zaprt, pa lahko, ker je z vsem preskrbljen. Ali ne bo bolje, če se damo vsi zapreti? Jeden mestnih odbornikov (menda g. Horak) je predlagal, naj se da mojstrom pravica, najemati vjetnike iz Grada. Pa ta nasvet je dober le za mojstre, ki bi dobili bolj kup delavce. Nepravičen pa je nasproti poštenim pomočnikom (kselom), kateri bi potem službe zgubili ali jih težje dobili, ko zdaj. Srečna osoda: poštene pomočnik naj gre po svetu berait, da bo vsak drugi dan zaradi vagabundiranja zaprt, — samo da bodo lumpi na Gradu delo imeli in denar služili!

Prav je, da vjetniki delajo in da ne posedajo brez dela, kar je tudi za zdravje škodljivo; pa v prvi vrsti se mora gledati, da bodo poštene ljudje kaj dela imeli in da ne bodo glada trpeli, da jih ne obide skunšjava, vkreniti na pot krivice in nepoštenja, ali pa celo do silnostnih činov.

Z Blok, 28. avgusta. (Svečanost). — Ni dolgo, kar se je Vašemu velečenjenemu listu „Slovenec“ od neke strani poročala žalostna dogodka s fanti, ki so bili v vojake poklicani. A danes Vam hočem jaz sporočiti ve selo dogodbo, prelepo svečanost, ki se je vršila na Veliko gospojnico v tukajšnji podružnici M. B. Vnebovzetja na Velikih blokah. Lepo okinčani maji in premnoge zastave in zastavice so pričale tujim in domačim, da se ima vršiti imenitna slovesnost. Pri urodu v vas pozdravljajal je prišlice kršanski pozdrav: Hvaljen bodi Jezus Kristus! Druga dva maja

na sredi vasi imela sta napis: Češen, ki pride v imenu Gospodovem! in maja pred cerkvijo opominjala sta ljudi, komu naj velja vsa čast in hvala, z napisom: Slava Bogu na višavah! —

Okoli 1/2 10. ure naznanili so zvonovi in možnarji prihod visokega gosta milostl. g. prošta dr. Jarca in druge duhovščine; in precej potem se je pričelo blagoslovljenje cerkve. Po končanem blagoslovljenju daroval je domači g. župnik, velečastiti g. Janez Kaplenek, tiho sv. mašo; potem so milostl. g. prošt v prav mični pridigi pripovedovali veliki množici zbrane ljudstva, koliko moč ima Marija pri svojem Sinu in kako rada ona pomaga ljudem, da se po vsej pravici imenuje pomoč kristjanov; in po pridigi so oni darovali pontifikalno sv. mašo. Razun g. celebranta je bilo pričujočih še drugih 8 gg. duhovnikov. Marsikako oko se je solzilo velikega veselja videti tako lepo izdelano cerkev. In kaj bi se pa tudi ne! Vsaj ako kdo pomisli osodo te cerkve, pač ne more zabraniti, da bi se mu ne vtrnila solzica. Nad 13 let je že preteklo, odkar so podrla staro, priljubljeno, rekel bi romarsko cerkev. Na njenih razvalinah sozidala se je bila druga — a žalibog tako neugodno, da je bila bolj podobna kleti, nego cerkvi. (Lep dokaz, kake stavbe se postavljajo tam, kjer ne zidajo cerkvena predstojništva). Potrošilo se je bilo veliko denarja, a daritev sv. maše se ni mogla nikdar v njej opravljati. Zeló je bolelo g. župnika gledati cerkev — brez altara, in domači sosesčani so velikokrat prosili, naj se jim dovoli zidati drugo, novo, rabljivo cerkev. G. župnik in ljudje so storili vse dovoljene korake, a brezuspešno. — Lansko leto pak je vendar prišel zaželjeni trenutek, da se je pričela zidati nova cerkev. Pogodili so se z g. Jak. Belcem iz Št. Vida, ki je tudi prav okusno, mojstersko sozidal svetišče nebeški Kraljici. Truda je bilo veliko, toda ljudje so z neverjetnim veseljem delali pri cerkvi, tako da je v kratkem času stal prelepi božji hram v križevi podobi, s katerim se smejo v resnici Bločanje ponašati. Gotovo se bode tudi preblaga nebeška kraljica hvaležno skazala svojim častilcem, veleč. g. župniku in sosesčanom Velikih blok. —

Naj mi bode pri tej priliki tudi dovoljeno nekoliko omeniti vstrajne marljivosti in gorečnosti bloškega g. župnika, da tudi svet zvó, koliko zamore en sam vnet in marljiv duhov-

na mrtvišče množno tako, kakor je spremila J. Čermaka. Takoj po prvi uri po poldne so cele gručé národa jele pomikati se pred staroslavno Tinsko cerkev, kajti v tem svetišči je mrtvi Čermak ležal na dragocenem odru; vsakdo je hotel videti, kako česki národ časti svoje vé rne sinove. Na rakvi in pred odrom je bilo mnogo velekrasnih vencev z dragocenimi trakmi, med njimi sta bila iz Pariza dva venca s črnimi trakovi, jeden je bil črnogorskega kneza venec, jeden kneza J. Czartoriskega itd. Na desni strani so na črni blazini počivali množni pokojnikovi redi, med njimi je bil tudi francoski red častne legije. Ko se je bližala tretja ura po poldne, polen je bil ljudstva prostor pred Tinskim svetiščem, polna je občinstva bila tudi Celetna ulica, polen ga je bil Vavilavski trg, kodar je bilo odločeno, da pojde sprevoz. Malo pred četrto uro so prišli pokojnikovi sorodniki, došlo je mesta Prage namestništvo, zastopništvo smihovsko, karlinsko, višehradsko in žižkovsko, — prišla so množna poslanstva okrajnih zastopništev, — došli so vseučiliški profesorji, prišla poslanstva

vseh praških znanstvenih in umeteljskih društev, — došli so načelniki in množni udje oroženih mestnih praških zborov in prišlo je tudi mnogo drugih odličnih oseb. Ob štirih se prikaže višehradski prošt Václav Štulec*) z obilim duhovskim spremstvom vred, slavnostno pokropi mrlíča, o tem pa so zapeli pevski zbori, vseh pevcev je bilo blizo dve sto. Ko so se vrstili cerkveni obredje, o tem je národ vvrstil se in jel pomikati se po Celetnej ulici skozi Prašna vrata, po Prikopih in po vavilavskem trgu, kodar so o vsem sprovedu gorele plinove svetilnice.

Načelovala je sprovedu četa jezdecev s znamenji „Umélecke besede“, za to četo je jahaló 12 udov akadem. društva, nesli so k palicam pripeta znamenja „Umélecke besede“, — znamenja, zastrta s žalovalnimi zavoji, — in lavorove vence, kateri so se z rakvo vred bili pripeljali iz Pariza in ki so bili dar grofinje

*) Znan tudi nam, slov. národ ima več njegovih lepih povesti poslovenjenih. Štulec je pisatelj in sicer znamenit narodnjak.

Kufsteinove, „česki-moravske besede v pariške in avstrijsko-ogrskega podpornega društva v francoski prestolnici. Za temi dvanajstimi členi je šlo akadem. društvo, za njimi so šla različna dijaška društva, korakala je srednjih učilnic mladež, pomikalo se je sokolsko društvo, šlo je česko veslansko društvo, stopali so in vence nesli raznih društev in korporacij zastopniki, 80 je bilo vseh; 270 društvenih in korporacijskih namestnikov, častnih poslanstev je slavilo pogreb. Za namestniki z venci so stopali godci in pevski zbori, popevali so „Miserere.“ Za njimi je šlo 14 belo oblečenih družic s črnimi zavoji, nesle so v rokah palmove in olivove vejice. Za družicami so šli duhovni, za duhovniki pa je drkotal voz z rakvo, — voz, posut s prekrasnimi venci in z lavorovimi vejicami. Umeteljnikove rakve kisti (quasten) so nesli gospodje: dr. Ladislav Rieger, prvosednik „Svatoboru“; malarske akademije načelnik J. Swerts; J. Neruda, podpredsednik društvu českih žurnalistov; prof. S. Pinkas, „Umélecke besede“ prvosednik; podpredsednik umet. društva sv. Luke, pa malar Lhota. Ob

ven storiti v čast in slavo božjo, v prid in blagor človeštva. V bloški fari župnije on 11 let, in kaj vse se je v teh letih naredilo! Faraščeje 10 podružnic. Tri izmed njih je g. župnik na novo sozidal, ker se stare niso dale več popravljati, namreč že omenjeno cerkev M. B., potem cerkev sv. Duha, ki so jo tudi g. prošt Jarc pred 4 leti blagoslovili, in pa cerkev sv. Nikolaja na Hušem vrhu, ki je bila lansko leto blagoslovljena; vse druge podružnice pak so zelo prenovljene. Pri farni cerkvi je bilo treščilo v zvonik, še predno je g. župnik na Bloke prišel, in njegovo prvo delo je bilo popraviti ga, kar je g. župnik tudi storil; zdaj ima cerkev z bakrom pokrit zvonik. Ravno tako je tudi njegovo delo pokopališče; kajti prej je bilo bolj podobno groblji, kakor pa božji njivi. Ni bilo ograjeno, ni imelo mrtvašnice, ljudje so imeli čez pokopališče pot do cerkve, akoravno pokopališče ni okoli, temuč na strani cerkve. A zdaj je lepo poravnano in obzidano, tako da vsakega opominja, da je to sveti kraj, kjer trupla umrlih sobratov počivajo. Ako še dalje omenimo, kako si g. župnik še drugače veliko prizadeva za blaženje in pobožnost svojih faranov, mora biti vsakteri do dobrega prepričan o vstrajni delavnosti g. župnika in o njegovi gorečnosti za čast božjo in za duše sebi izročenih. —

Iz Slovenjega gradca 27. avg. — G. urednik! Dovolite tudi meni mali prozorček v Vašem cenjenem listu in sicer za stran bližajočih se volitev. Vsakemu človeku je znano — vsaj bi moralo biti — da ni mogoče Bogu in ob enem tudi hudiču služiti; dvema gospodoma ne moremo dopasti, to je tako sveta resnica, kakar da je samo eden Bog! Kdor tedaj to ve, se tudi malo za ušesi popraska ter vpraša, kako neki bode v dežel. zboru mahrenberški g. Schmitt zagovarjal narodno verske Slovence in pa večidel brezverne nemčurje? A to bode vsakako moral, ker ga je prvič že po zimi narodni cent. vol. odbor mariborski postavil za ponudnika, in drugič mu baje tudi nemčurji niso neprijazni! Sprava je sicer lepa reč, ali dokler bode človek, kakor je nedavno „Kikeriki“ rekel, najhujša zver na svetu, dotle tudi ne bode mogoče z nemčurji paktirati; — ti si nemčur, jaz narodnjak — ti volk, jaz ovca, zato se te bodem tudi vsikdar varoval, in moj varuh ne smeš nikdar in nikjer biti, ake mi je življenje še le kolkaj ljubo!

vozi po obeh straneh je stopalo 24 umetelnikov, nesli so voščene goreče sveče. Za vozom sta slikarske akademije dva gojenca nesla pokojnikove svetinje (rede) in lavorov venec na baržunastih blazinicah. Za njima so stopali Čermakovi sorodniki in mnogi pokojnikovi prijatelji. Za temi so šli namestniki in poslanci raznih društev in „korporacij“ pa praporščaki tistih društev, ki so bila prapore prinesla na pogreb. 50 je bilo žalostno zastrtih praporov. Za prapori in praporščaki so šla društva: podporno, gledališko, zabavno, gasilno, rokodelsko itd., njih udje so bili oblečeni ali društveno, ali pa so imeli svojo obleko z društvenimi znaki.

Sprevod je na konec vavčavskega trga prišel še le ob šestih; pokropili so pokojnika še jedenkrat in izročili so ga Volšanskim duhovnikom. Društva in poslanci, ki so nosili vence, stopili so v dve vrsti, ki ste sezali prav za Pštresko. Sneli so pokrivala raz glave in počakali so, da so mrljica odnesli mimo. Velika množica je pokojnika spremila na pokopališče, kamor so prišli blizo ob sedmih.

Nadalje nas je tudi veliko takih, ki menimo, da bi tudi bodi si izmed 10 ali še več ponudnikov — če tudi samih narodnih — izvolili le največjega za poslanca, kajti sedeti v Gradcu je lahko vsakemu človeku, ali govoriti — pametno govoriti — to je vse kaj drugega!

Vredno je nadalje tudi ozreti se na preteklo politično življenje ponudnika. Kaj je že storil za narod? Kje in kako mu je koristil? G. Schmitt menda v Mahrenburgu ni veliko nemčurjev spreobrnil, vsaj po izjavah nekterih mi prijateljev je Mahrenberg eminentno nemčursko gnezdo. Kje so tedaj njega zasluge, ki bi ga vrednega storile, Slovence zagovarjati?

Poglejmo si pa zdaj našega kmetskega narodnega kandidata č. g. dr. Josipa Šuca; kmetskega pravim zato, ker smo si ga kmetje izbrali, ne oziraje se na cent. volilni odbor mariborski, ter dobro vedoč, da je vox populi vox dei — glas naroda je glas božji! —

Izmed mnogih zaslug č. g. Šuca za naš okraj mi bodi dovoljeno le nekatere čisto ob kratkem omeniti. Kdo je vzrok, da je okrajni zastop slovenjegraški sedaj naroden? Gosp. Schmitt bogme ne, ampak č. g. Šuc. — Kdo je posojilnico iztrgal iz rok nemčurskih ter jo spravil v poštene in pravične roke slovenske? Znašiti g. Schmitt? To je goropadna laž, kajti vse reči še sedaj večidel vodi č. g. Šuc, dajoč nam kmetom v zadevah posojilnice marsiktere nasvete. — Kdo nas zagovarja v okrajnem šolskem svetu ter včasih hudo biča nemčursko „šulšvindl“? Gosp. Schmitt menda? Seveda, ko bi le resnica bila, ali ni; naš zagovornik je č. g. Šuc. — Kdo je storil, da nekdanji mogočni tukajšnji nemčurji sedaj pobešenih glav hodijo po svetu in se silno klaverno držé? Gospod Schmitt že ne, kajti on sam — če morebiti tudi ne poseben prijatelj — vsaj sovražnik nemčurjev ni; dvema gospodoma se pa ne more služiti! Tedaj le č. g. Šuc jim je toliko grenkih — seveda pošteno zasluženih — ur pripravil na največe veselje vseh nas narodnjakov in poštenjakov. In tako bi zamogli staviti še veliko vprašanj.

Čast. g. Šuc se je sicer kandidaturi od povedal, ali volili ga bodemo vse eno, znajoč, da Bogu in hudiču ni mogoče ob enem dopasti, vemo tudi, da bode č. g. Šuc izvrstno zagovarjal tudi verske in narodne pravice slovenskega kmeta, ker je tega tudi popolnem več in zmožen. Da nam hoče pomagati, tega skoro

Mestni svetovalci se županom Skramlikom in g. Štalcem vred so spreveda čakali pri pokopališču. Devic, ki so nosile palmovce in olivove vejice, pa tistih 80 mož, ki so vence nosili — in praporščaki so stopili v polukrog okrog rodovinskega Čermakovega mrtvišča; še jedenkrat so rakev pokropili in po ganljivem Štalcemem govoru so mrtvega umetelnika spustili v jamo, o čemer so pevska društva zapela Zvonarjevi zbor „Spi v pokoji“, pa „Miserere“. Na gomilo so zložili ogromno število vencev.

Vsled posebne zahteve kneza Čartoriskega so grobu oskrbeli ta-le napis: „Milovanému bratru, slavnému ministru Jaroslavu Čermakovi. Narodzen 1. září (septembra) 1831 v Praze, zemřel 23. dubna (aprila) 1878 v Paříži. Tělesné pozůstky jeho přeneseny z Paříže péčí rodiny. Slavův pohřeb uspořádala v Praze 7. čce. (julija), 1878 „Ušlečka beseda.“

V Pobrežji na Kupi, 22. avgusta 1878.

Podgoriški.

ni treba ni omenjati, ker ga vsi dobro poznamo. Tedaj slovenski narodni volilci kmetje, volimo vsi č. g. Šuca. Č. g. dr. Josip Šuc naj bode naš poslanec! Kmet.

Iz slovenograškega okraja. 30. avg. Naša volitev za deželni zbor je prava komedija, ako celo situacijo pregledamo. Le čujte! V slovenograškem okraju so volitve volilnih mož končane. Iz mesta se je strašno agitiralo in res so v dveh občinah izvoljeni možje, ki so vsikdar za ustavovernega kandidata glasovali. Kdo pa je ta ustavoverni kandidat, za katerega nemškutarji tako gorijo? G. Schmitt je, nihče drugi. Da, pa g. Schmitt je podpisal slovenski program, zna kdo reči! A, to je ravno največa uganjka za naš okraj, kako more eden človek dvema gospodoma služiti: nemškutarjem in Slovencem. Ali je pa morebiti res narodnjak? Zakaj pa potlej ni desauviral svojih nekdanjih prijateljev ki ga še zmirom k svojimi preštevajo, kakor se vidi iz korešpondenc, poslanih v liberalne dunajske časnike? Kako težko je torej resničnemu narodnjaku v tej sitni situaciji prav se obnašati. Volilni odbor v Mariboru je res g. Schmitta priporočal, pa okraj naš za njega ne mara, in bo družega moža volil, z izjemami treh glasov. Kdo ima prav? Kje, na kateri strani so liberalci in konservativci, nemškutarji in narodnjaki? Ali ni to komedija?

Iz Broda ob Savi, 29. avgusta. Med drugimi mesti na slovanskem jugu je zadnji čas tudi Brod velikokrat imenovan. Dà, to hrvatsko mesto ima med mesti ob turški meji zdaj velik pomen. Pri Brodu je Szapari z žalibog do zdaj še ne zmagovalno armado prekoračil Savo. Sila veliko vojakov je skoz Brod šlo in jih še gre, od tukaj se jim mora provijant, municija i. d. dovažati. Armada Szaparija je običala v divjem gorovju in neobljudenih krajih, tedaj morajo z vsem, kar je treba vojaku za življenje in bran, iz Broda jo oskrbovati. Množina teh stvari pa je za toliko armado velikanska in razume se, da je treba za prekladanje in prevoženje vsega tega veliko rok in voz. Zato je v Brodu, prej neznanem mesticu, nastalo živahno gibanje.

Bosenski in hrvatski breg Save pri Brodu most na pontonih veže. Ta edini most pa ne vstreza živahnosti prometa, zato se bo zdaj stavil drug stalni most. Neizrečeno veliko je že šlo čez ta most. Vozovi so hrvatski in madžarski; ker so slabi in le za plano, ni čuda, da v Brodu zmiraj čez tisuč voz stoji, ki so navadno brez enega kolesa. Strašni klanci na cesti med Brodom in Sarajevom, po katerih morajo ti vozovi provijant (kruh, cvibah, riž, kavo, vino itd.) in municijo voziti, so uzrok, da v tako žalostnem stanju prihajajo nazaj. Marsikteri voznik pa tudi brez konj nazaj pride, ker hrvatski konj, sicer hiter in čil, pogine na bosenskih bregovih. Tudi kaka turška krogla najde pot v truplo konjičevo. Vlada vse na ta način končane konje plača.

Ker je voznja v Bosno še zmiraj nevarna, se vsak dan lahko vidi, da lastnik vozú dá voz in konje prvemu, ki jih hoče vzeti, samo da se znebi dolžnosti sam iti na Turško. Pravil mi je dases zopet prekanjen Kranjec, da mu je dal nek Hrvat 30 gold., če pelje z njegovimi konji v Doboj. On pelje en dan, potem pa reče častniku, ki je kolono vodil, da konji ne veljajo nič, da so preslabi, da zadržuje vso kolono i. dr. in res ga spusti častnik nazaj. Tako je naš rojak v enem dnevu 30 gl. zaslužil. Ker so vsi domači vozovi morali cesarski vojski iti voziti, imajo tuji, kateri dohajajo sem, dober

zaslužek. S parom konj se v 12 dneh na tem potu zasluži 170 do 200 glđ.

Gospod Pongrac je prevzel velik del pri-skrbljenja armade. On potrebuje veliko voz in delavcev. Kdor Kranjcev bi torej želel njemu voziti ali delati, naj se obrne do njega. Pi-sarno ima zdaj tudi tukaj v Brodu. On je znan kot celo pošten podvzetnik in naj se to-rej vsak zaupljivo do njega obrne. Slovence on posebno kot dobre delavce ceni in tudi dobro plačuje.

Če je že zdaj tako živahno v Brodu, kaj bo še le v nekoliko dneh, ko se delo na že-leznici Brod-Dalje z vsemi silami začne! Vče-raj so začeli to delo; v 3 mesecih mora go-tovo biti. Tudi tukaj je sopodvzetnik g. Pon-grac. Cena dela bo torej šla zelo na kviško, ker tukaj ne bo ljudi za delo najti.

Tukajšnja trdnjava je armirana in okolica se v vojni stan spravlja. Vsak dan vidimo ne-koliko ranjenih sem pripeljati. 26. t. m. sem videl tudi staroverskega popa s stražo. Pra-vijo, da so ga v trdnjavi že obesili. Je pa že bil kak turkoljubni zaslepljenec. Ali ni to prežalostno?!

Strašno nesrečna je Bosna, ali taka pri-kazen, ko ta, mora presuniti človeško srce glo-boko. Prvo, kar bo Avstrija v Bosni storiti morala, naj bo to, da vredi duhovenstvo, ktero si bo zvesto svojega vzvišenega stanu. Staro-verski pop pa, kakor je navadno zdaj, ne za-sluzi, da bi bil izgled in učenik ljudstva.

Od Naretve do Ljubinja so se vsi kraji našim podali. Ljubimški glavarji so prišli v Stolec pokloniti se, ter pravijo, da se nečejo več našim ustavljati. Blizu Korjenice in Tre-binja stoji okoli 1000 ustajnikov. Redni turški vojaki se v mnogih krajih našim predajejo, naši jih pošiljajo čez mejo, ne da bi jim orožje jemali.

Domače novice.

V Ljubljani 3. septembra.

(Deželni zbor kranjski) se snide 12. t. m., zborovanje njegovo bo gotovo le kratko in brez vsega političnega pomena, razprave se bodo vrtile le o deželno-gospodarskih rečeh. Edino, kar bo važnega, bo volitev deželnega odbora, v katerem bo ostal le eden narodnjak — iz kmetiških občin.

(Za kranjske udove rezervistov) je poslal prejšnji ces. namestnik Konrad 600 glđ. iz Du-naja iz svote, ki jo je od Rotšilda dobil. Blagi mož se še vedno spominja kranjske dežele.

(Od polka Kuhn štev. 17) padli so 5. avgusta pri Rogelji sledeči: prostaki Egidij Bitenc, ranjen. Miha Kozomirnik, mrtev. Anton Ambrož, mrtev. Franc Sirk, mrtev. Jože Lukanc, mrtev. Vit Hribar, ranjen. Lovro Sintin, ranjen. Anton Kosak, ranjen. Bartelj Tomšič, ranjen. Štefan Skala, ranjen. Jakob Strucelj, mrtev. Janez Krajšek ranjen. Valentin Vidmar, ranjen. Josip Vidrih, ranjen. Jakob Simšič, ranjen. Jernej Stanisa, ranjen. Matija Gregorič, ranjen. — Pri Jajcu 1. av-gusta. Mrtvi so: lajtenant Josip Črne, poddesetnik (fajtar) Anton Škoda, prostaki. Jože Kaiser, Jurij Mav, Štefan Mahoric, Janez Sluban Franc, Golob, Franc Juvančič, Jože Kreiger, korporal Anton Turčič, in poddeset-nik Valentin Čimžar. Ranjeni: stotnik Hen-rik Kopriva, lajtenant Leopold Ambrožič. Pro-staki. Jože Hoge, Franc Eisenzopf, Janez Simunovič, Janez Filak, Franc Vidregar, Ja-kob Pavlika, Melhijor Rožič, Martin Hrovat, Franc Glovan, Jože Turn, Janez Kramar,

Anton Vala, vodnik Jožef Klinc, korporal Andrej Stimac; prostaki: Jože Percin, Janez Jeretič, Peter Stublar, Jurij Prac, Matija Traven, Franc Lavrenčič, Matija Simuno-vič, Janez Reseta, Janez Šimenc, Jakob Dolinek; korporal Janez Likar, jednoletni prostvoljec Ignacij Zor, trobentar Anton Bon; prostaki: Tomaž Smrdu, Jurij Susa, Anton Jančar, Martin Kezar, Franc Grden, Franc Dobrin, Jakob Markič; vodnik Janez Zurl, kor-poral Lovro Balove, poddesetnik Just Exel; prostaki; Jakob Medest, Matija Švab, Jakob Blatnik, Luigi Terezin, Anton Koznart, Jakob Marinič, Blaž Šabec; narednik (feldvebelj) Franc Košmelj, vodnik Franc Kozjek, korporal Franc Kavčič, poddesetnik Jože Kump; Jakob Falzari, Miha Jenko, Lovro Satler, Franc Žibert, Lovro Marica, Janez Berezin, Franc Schrey, Miha Janskovič, Jože Oblak, Bartelj Habjanec, Janez Ojčič, Anton Žitnik, Matija Obermann, Jože Zugelj, Miha Rojc, Janez Golja, Gašper Strehar, Janez Mubi, Lovro Ankeli, vsi prostaki; jedno-letni prostovoljec Frederik Felzing.

Razne reči.

— Iz Mokronoga se nam poroča 26. avgusta: Štefan Krstnik, vojak 53. pešpolka, rodом Hrvat, je bil ubežal menda iz strahu pred kaznijo. Rakije pijan je neki z nožem pretil svojemu tovaršu in za njim tekel, pa tudi nekega nadporočnika surovo zmiral. Ujet je bil izročen v mokronoško sodnijsko ječo, kjer se je 9. t. m. s hlačnim jermenom obesil in se tako odtegnil vojaški kazni. — Druga nesreča se je zgodila 14. t. m. Gospodarja Jožefa Kovačiča, 40letnega očeta 5 nepreskrb-ljenih otrok, je v peščeni jami podsulo, ko je pesek globoko v mol kopal. Previden s sv. za-kramenti je čez tri ure umrl.

— Iz Kanalskega ob Soči se nam piše: Naš prevzvišeni nadškof Andrej, knez in metropolita v kraljevini Iliriji, so te dni obis-kovali slovenske duhovnije ob Soči in zakra-ment sv. birme delili dne 20. in 21. t. m. v Kanalu, 22. in 23. v Kobaridu, 24. in 25. v Bovcu, 26. na Serpenici, 27. v Volčah. Povsod so bili slovesno sprejeti. Dasi je bilo vreme večkrat deževno, vendar je privrelo čuda veliko ljudstva s hribov v dolino gledat svojega više-ga pastirja, ki ukljub svoji visoki starosti po-potuje po soški dolini in vtrjuje vernike. Ve-liko število otrok je bilo pri sv. birmi, a naš prevzvišeni pastir, blizo 81 let stari, so to te-žavno opravilo z izredno lahkoto izvrševali, kakor da bi še malo let štel. Vsi smo bili tega veseli in smo jim iz srca privoščili, da bi jih Bog pri takem zdravju ohranil še veliko let! Bog živi našega prevzvišenega kneza-nad-škofa Andreja! On je metropolita v kraljevini Iliriji, on je zdaj to za škofijo tržaško, poreško, krško (Veglia) in ljubljansko; ali bi pa ne bilo morda prav in lepo, ako bi bil metropolita tudi za celovško in mariborsko škofijo? Vsaj bi tako vsi avstrijski Slovenci enega in istega metropolita imeli. Mogočni kralj Frankov, Karl, ki je pred tisoč leti kraljeval, razsodil je pre-pir med oglejskim patriarhom in solnograškim nadškofom ter določil, da naj bode reka Drava meja med oglejskim patriarhatom in solnogra-ško nadškofijo „ut Dravus fluvius... terminus ambarum diosceseon esset“. Oglejskih patriar-hov naslednik je pa goriški metropolita. Toraj bi taka sprememba ne bila brez vsake historične podlage. —

— Strašna nevihta je pokončala mesto Miskolcz na Ogerskem. Oblaki so se vtrgali, in napravili tak polom in povodenj,

da je mnogo hiš podrth in okoli 300 ljudi smrt našlo v tej strašni noči. Natančnejih po-račil pričakujemo.

— Na novo v službo stopivšo de-klo vprašala je gospa, zakaj da je zapustila poprejšnjo službo. „Da, veste, milostljiva gospa,“ odgovori ona, „zarad skoposti družine; bili so tako skopi, da sta kar po dva igrala na glasovir.“

— Sin nekega plemenitaša za-ljubil se je v prav lepo ciganko ter obljubil, da je pripravljen faraonovo hčer v zakon vzeti. Ciganka njegovi zvestovi in vstrajnosti njegove ljubezni ni nič kaj verjeti hotela. Da ga pa na skušnjo stavi, zahtevala je, da se ima za celo leto ciganom pridružiti in z njimi cigan-sko živeti. Ko leto skušnje mine, reče mu ne-vesta ciganka: Prijatelj, skušnjo si dobro pre-stal, jutri bo poroka. Plemenitaš ji na to od-govori: Ne bo, če sim do zdaj celo leto tebi na veselje beračil, se hočem zdaj še eno leto v svoje veselje ciganiti.

Loterijske številke, 31. avgusta.

Na Dunaju: 76, 38, 75, 90, 54.

V Gradcu: 31, 15, 34, 74, 35.

Telegrafične denarne cene 2. septembra.

Papirna renta 61.45 — Srebrna renta 63.15 — Zlata renta 71.70 — 1860letno državno posojilo 111.20 Bankine akcije 810 — Kreditne akcije 258.80 — London 115.10 — Srebro 100 — — Ces. kr. cekini 5.52. — 20-frankov 9.25.

Denarstvene cene 31. avgusta.

	Državni fond.	Denar.	Blago
5% avstrijska papirna renta	61.15	61.20	
5% renta v srebru	63 —	63 —	
4% renta v zlatu (davka prosta)	71.70	71.80	
Srečke (lozi) 1854. l.	107.50	108.50	
„ „ 1860. l. cel.	111.75	112.25	
„ „ 1860. l. petinke	120.50	121 —	
Premijski listi 1864. l.	142 —	142.50	
Zemljiščne odveznice.			
Štatarske po 5%	98.50	99.50	
Kranjske, koroške in primorske po 5%	90 —	91 —	
Ogerske po 5%	78.39	79 —	
Hrvaške in slavonske po 5%	85.59	86.50	
Sedmograške po 5%	73 —	74 —	
Delnice (akcije).			
Nacionalne banke	818 —	820 —	
Unionske banke	68 —	68.25	
Kreditne akcije	259.20	259.40	
Nižoavstr. eskomptne družbe	760 —	770 —	
Anglo-avstr. banke	107 —	107 —	
Srečke (lozi).			
Kreditne po 100 glđ. a. v.	162 —	162.50	
Tržaške „ 100 „ k. d.	117.75	118.25	
„ 50 „ „ „	62 —	63 —	
Budenske „ 40 glđ. a. v.	28.50	29 —	
Salmove „ 40 „ „ „	38.75	39.25	
Palffy-jeve „ 40 „ „ „	30.75	31.25	
Clary-jeve „ 40 „ „ „	29 —	30 —	
St. Genois „ 40 „ „ „	35.75	36.25	
Windischgrätz-ove „ 20 „ „ „	28.50	28.25	
Waldstein-ove „ 40 „ „ „	22.75	23.25	
Srebro in zlato.			
Ces. cekini	5.51	5.53	
Napoleonsd'or	9.27	9.28	
Srebro	100 —	101 —	

Hiša

v Ljubljani poleg Ljubljanice z lepim vr-tom, posebno pripravna za usnjarijo ali kako drugo tovarno, s krasnim razgledom na pla-nine, se poceni prodá. Več se izve pri vred-ništvu „Slovenca.“ (2)

Na prodaj je, ali v najem se daje posestvo

blizo Novega mesta, na veliki cesti v Metliko in Karlovec,

pri katerem je 9 oralov njiv, 3 orale travnikov, 6 oralov gojzda, in 1 oral vinograda. Poslopja so jako primerna in v najboljšem stanu, ter pristujejo za poletno prebivališče kakšne gospode, ali za gostilno in kupčijo z vinom ali domačimi pridelki.

Natančneje se izve pri vredništvu „Slo-venca“ v Ljubljani pismeno ali ustmeno. (3)